

Títol: MIGRACIONS I INTERCULTURALITAT: CIÈNCIA AL SERVEI DE LA CONVIVÈNCIA

Any acadèmic 2025-26

Professorat	David Abril Hervás
Departament	Filosofia i Treball Social
	Àrea de Sociologia
Despatx	50
Edifici	Beatriu de Pinós
Telèfon	971173117 / 656654760
Correu electrònic	David.abril@uib.es
Tutories	

1

Resum:

Les migracions són un fenomen humà complex, que ha acompanyat l'evolució de la nostra espècie des dels inicis. En l'actualitat, una de les característiques de la societat globalitzada és la facilitat amb la qual les persones es mouen o són desplaçades, i l'impacte que això genera tant a les societats d'origen com a les d'acollida. Les migracions, a més d'una qüestió de màxima actualitat, són un element constitutiu de la realitat socio-històrica de les Illes Balears, molt especialment en l'actualitat, on de cada quatre persones residents, dues han nascut fora de l'arxipèlag.

Abordar el fet migratori i la mobilitat humana des d'una perspectiva científica, interdisciplinària i no esbiaixada és un element clau tant per entendre el funcionament de la societat, com per abordar el repte de la convivència ciutadana des d'una perspectiva intercultural. Aquest és també el paradigma des del que es planteja aquesta assignatura: el reconeixement de la diversitat cultural com un element enriquidor de qualsevol societat, l'aposta pel respecte mutu i la superació d'estereotips i prejudicis. Contribuir, com deia Isaac Asimov, a construir ponts en un món massa avesat a construir murs.

Durada:

12 hores

Llengua vehicular:

Català

Objectius:

- Adquisició de coneixements i d'eines d'anàlisi de fenòmens i situacions socials relacionades amb la temàtica.
- Desenvolupament del pensament crític en relació als temes d'estudi.
- Aprenentatge d'habilitats de comunicació intercultural i millora de la convivència.

Continguts:

Tema 1. Les migracions: recorregut històric, dades i tendències (4 novembre).

Tema 2. Moviments migratoris a Balears en el context euromediterrani i global: causes, factors i impactes. El drama humanitari de la Mediterrània (6 novembre).

Tema 3. Una biblioteca humana: testimonis de persones migrades residents a les Illes Balears (11 novembre).

Tema 4. Estereotips i prejudicis: "Jo no som racista, però...". Del racisme cultural als discursos d'odi: prevenció i bones pràctiques. De la segregació a la convivència intercultural: models de gestió de la diversitat (13 novembre).

Tema 5. Interculturalitat i vida quotidiana: educació, salut, mitjans, veïnatge, polítiques... (18 novembre).

Tema 6. El futur de les migracions i els reptes de la convivència: és possible una ciutadania intercultural? (20 novembre).

Activitats:

Les sessions, de dues hores de durada, consistiran en una exposició del tema per part del docent, seguida d'un debat amb les persones participants al curs acompanyat de textos o recursos audiovisuals, segons escaigui.

Criteris d'avaluació:

(L'assistència no pot ser un criteri d'avaluació, d'aquest aspecte s'encarrega directament la UOM)

L'avaluació consistirà en l'elaboració d'un assaig breu per tal d'aprofundir en un dels temes del curs escollit per l'alumne/a, i amb el guiatge del docent responsable de l'assignatura.

Bibliografia de referència:

Abril, D.; Barros, M.; Valero, J. (2023). *Dinàmiques migratòries a les illes europees de la Mediterrània: impactes, diferenciació i reptes de governança*. Coppieters Foundation.

De Haas, H. (2024). *Los mitos de la inmigración: 22 falsos mantras sobre el tema que más nos divide*. Península.

Hatibi, M. (2018). *Mira'm 10ials ulls. No és tan difícil entendre'ns*. Rosa dels Vents.

Naïr, S. (2001). *La immigració explicada a la meva filla*. Plaza & Janés Eds.

Bartolomé, M. (2009). *Identidad y ciudadanía*. Narcea.

Breu currículum:

David Abril Hervás (Inca, 1975) és professor titular laboral del Departament de Filosofia i Treball Social de la UIB. Llicenciat en Filosofia i Lletres (UIB) i Doctor en Educació (UNED) amb premi extraordinari, és també expert en Animació Sociocultural, especialista internacional en Epistemologies del Sud i diploma superior en Economies Populars i Feministes (CLACSO).

Ha treballat en el camp de la intervenció socio-educativa, i també en el de la gestió de les polítiques públiques. Forma part dels grups de recerca Desigualtats, Gènere i Polítiques Públiques de la UIB i del Grup Inter d'Investigació en Educació Intercultural de la UNED.

És professor de Sociologia en els graus de Treball Social, Relacions Laborals i Magisteri de la UIB, i és també co-director del Títol propi de la UIB sobre Migracions a la Mediterrània i docent dels Màsters oficials d'Educació Intercultural i de Formació del Professorat de la UNED. Els seus camps de recerca són l'educació intercultural, les migracions, l'economia social i les desigualtats. És autor de més d'una cinquantena de

Universitat
de les Illes Balears

Vicerektorat
de Projectió Cultural
i Universitat Oberta

Universitat
Oberta per a
Majors UOM

publicacions acadèmiques entre llibres, capítols de llibre i articles científics, i col·labora com a columnista amb el diari AraBalears.

GUIA DOCENT

Any acadèmic 2025-26